

CALLUNA

Akkred. nr. 1959
Kontroll
ISO/IEC 17020 (C)

Naturvärdesinventering av Haga 2:8 vid Frösundavik, Solna stad, 2019– 2020

OM RAPPORTEN:

Titel: Naturvärdesinventering av Haga 2:8 vid Frösundavik, Solna stad, 2019–2020

Versionsdatum: 2020-07-16

Rapporten bör citeras såhär: Andersson P (2020). *Naturvärdesinventering av Haga 2:8 vid Frösundavik, Solna stad, 2019–2020*. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB där inget annat anges.

Omslag: bilden till vänster visar ruderatmarken i inventeringsområdets norra del. Överst till höger syns en vallhumla *Bombus subterraneus* som noterades födosökande i blåeld och bilden nederst till höger visar svedticka *Bjerkandera adusta* som växer på död ekved i områdets östra del.

OM UPPDRAGET:

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

På uppdrag av: Mengus Stockholm AB (Adress: Biblioteksgatan 25, 114 35, Stockholm)

Beställarens kontaktperson: Björn Lindahl

Projektledare: Petter Andersson (Calluna AB)

Rapportförfattare: Petter Andersson (Calluna AB)

Inventering: NVI – Petter Andersson (Calluna AB)

Kartor: Petter Andersson (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Mova Hebert (Calluna AB)

Intern projektkod: PAN0070

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
2.1	Vad är en naturvärdesinventering?.....	5
2.2	Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte	5
3	Metod och genomförande	6
3.1	Metodbeskrivning.....	6
3.2	Tidpunkt för arbetet och utförande personal.....	7
3.3	Informationskällor och referenslitteratur	7
3.4	GIS och fältdatafångst	9
4	Resultat	9
4.1	Allmän beskrivning av inventeringsområdet	9
4.2	Skyddad natur och övrig känd kunskap om området.....	10
4.3	Naturvärdesinventeringens resultat	10
5	Diskussion	15
5.1	Skyddade arter	15
5.2	Skyddade områden.....	16
5.3	Naturvärdesinventeringens resultat i relation till skadelindringshierarkin	17
	Referenser	18
	Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)	19
	Bilaga 2 – Objektförteckning NVI	23
	Bilaga 3 – Naturvårdsarter	26

1 Sammanfattning

I detta uppdrag har Calluna AB utfört en naturvärdesinventering av området Haga 2:8 i Frösundavik, Solna. Området ingår i en planerad ny detaljplan.

Uppdraget har utförts enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar. Inventeringen utfördes på fältnivå med detaljeringsgrad medel, samt med tilläggen naturvärdesklass 4 och inmätning av värdeelement. Fältinventering utfördes den 28 november 2019 med ett kompletterande fältbesök den 25 juni 2020.

Naturen i inventeringsområdet består i huvudsak av en parkeringsplats, en ruderatmark och några mindre trädbevuxna ytor, bland annat med alleéer.

Vid inventeringen avgränsades totalt tre naturvärdesobjekt (totalt ca 0,21 ha av inventeringsområdets 1,95 ha). Av dessa objekt blev två klassade som *påtagligt naturvärde* (naturvärdesklass 3), samt ett objekt klassades som visst naturvärde (naturvärdesklass 4).

Totalt registrerades nio värdeelement under inventeringen, där de flesta utgjordes av naturvärdesträd.

Totalt noterades sju naturvårdsarter vid inventeringen. En av dessa, svartvit flugsnappare, är rödlistad som Nära hotad. Vid utsök från Analysportalen tillkom inga ytterligare naturvårdsarter som rapporterats från området. Däremot har ett relativt stort antal naturvårdsarter rapporterats från olika platser i det närmast omgivande landskapet, varav två fågelarter (stare och rödstjärt) möjligen kan vara relevanta för inventeringsområdets naturmiljöer under häckningsperioden (dock påträffades de inte vid fältbesöken). Dessa två fågelarter, samt svartvit flugsnappare, är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845), i och med att de är prioriterade enligt Naturvårdsverkets rekommendation.

De högsta naturvärdena i inventeringsområdet utgörs av äldre ädellövträd i form av en grov ek, fyra gamla parklindor och några medelålders hästkastanjer med håligheter.

Naturvärdesinventeringen utgör ett stöd för bedömningen enligt miljöbalken 3 kap 3§. Genom att ta hänsyn till områden med positiv betydelse för biologisk mångfald, bidrar man till att uppfylla miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen.

2 Inledning

2.1 Vad är en naturvärdesinventering?

Syftet med en naturvärdesinventering (förkortas NVI) är att beskriva och värdera naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. Bedömningen av naturvärdet görs utifrån de två bedömningsgrunderna biotop (typ av naturmiljö) och arter. En NVI resulterar i avgränsningar av områden, naturvärdesklassningar, objektbeskrivningar, artlistor med noterade naturvårdsarter och skyddade arter, samt en övergripande rapport. Observera att listan över noterade naturvårdsarter inte är en total lista över förekommande arter i området, för detta krävs en särskild artinventering.

En NVI kan utgöra en grund inför inventeringar av andra miljöaspekter än naturmiljö (t.ex. friluftsliv, kulturmiljö, geologi, landskapsbild och ekosystemtjänster), konsekvensbedömning med mera, men bedömningar av sådana värden ingår inte i NVI-resultatet.

Naturvärdesinventeringen omfattar inte heller en analys av ifall risk för att förbud enligt artskyddsförordningen kan föreligga. En sådan analys görs inom en artskyddsutredning. En NVI är dock ett användbart underlag till sådana bedömningar och ska om möjligt uppmärksamma om en sådan utredning behövs.

2.2 Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte

Calluna AB har av Mengus Stockholm AB fått i uppdrag att göra en naturvärdesinventering (NVI) av området Haga 2:8 vid Frösundavik i Solna. Inventeringsområdet omfattar ca 1,95 ha (Fig. 1) och består i huvudsak av en parkeringsplats, en ruderatmark och några mindre trädbevuxna ytor, bland annat med alleér. Området ingår i en planerad ny detaljplan och Mengus har för avsikt att bygga kontorsbyggnader i delar av området. Resultaten från denna naturvärdesinventering kommer att utgöra underlag till den fortsatta planprocessen.

Figur 1. Kartan visar inventeringsområdets avgränsning.

3 Metod och genomförande

3.1 Metodbeskrivning

Naturvärdesinventering

Inventeringen har utförts enligt SIS standard SS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning". Metoden finns beskriven i sin helhet i standarden¹ och en kortfattad metodbeskrivning finns i bilaga 1. Calluna är ackrediterade² av SWEDAC för NVI i stränder och terrestra naturtyper.

I detta uppdrag har inventeringen utförts på fältnivå med detaljeringsgrad medel. Inventeringen har utförts med de tillägg enligt standarden som redovisas i tabell 1 nedan.

Tabell 1. De tillägg som har markerats med "X" är de som har beställts och utförts inom ramen för detta uppdrag.

Beställd	Möjliga tillägg till NVI	Beställd	Möjliga tillägg till NVI
X	Naturvärdesklass 4		Kartering av Natura 2000-naturtyp
	Generellt biotopskydd		Detaljerad redovisning av artförekomst
X	Värdeelement		Fördjupad artinventering

Inventeringsområdet har avgränsats av beställaren till ett område som omfattar ca 1,95 ha (se Fig. 1). Även det omkringliggande landskapet har dock studerats genom tillgängliga informationskällor.

Förstudien omfattade en genomgång av tillgängliga underlag. Detta underlag användes sedan som stöd vid avgränsning och klassning av objekt under fältarbetet.

I bilaga 3 redovisas motiveringar till de egna naturvårdsarter som har använts vid naturvärdesbedömningarna. Arters benämningar följer så långt det är möjligt SLU:s taxonomiska databas Dyntaxa. Alla hänvisningar till rödlistan gäller den senaste upplagan från 2020 (ArtDatabanken, 2020).

Tillägg: Naturvärdesklass 4

Tillägget omfattar hela inventeringsområdet.

Tillägg: Värdeelement

Tillägget värdeelement innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde ska eftersökas, kartläggas och redovisas. Uppdraget omfattar hela inventeringsområdet och alla naturtyper, men mäts endast in i objekt med påtagligt, visst eller lågt naturvärde. Ett värdeelement kan exempelvis utgöras av naturvärdesträd, flyttblock, småvatten, bryn eller bärande träd/buskar. Naturvärdesträd utgörs exempelvis av gamla och/eller grova träd, hålträd, döda träd eller träd med förekomst av naturvårdsart och/eller rödlistad art.

¹ Standarden kan köpas från SIS förlag: <https://www.sis.se/standardutveckling/tksidor/tk500599/sistk555/>.

² Calluna AB är ackrediterade av SWEDAC sedan december 2017 för naturvärdesinventeringar i stränder och terrestra naturtyper enligt SIS-standard för NVI. Calluna var det första företaget att ackrediteras för inventeringar enligt standarden. Ackrediteringen innebär att Calluna kontrolleras årligen och får visa att vi har personal med rätt kompetens samt rutiner, metoder och verktyg för att utföra NVI enligt standarden med god kvalitet.

Dessutom kan man med hjälp av Naturvårdsverkets kriterier framhäva de träd som utgör särskilt skyddsvärda träd genom följande kriterier:

- Jätteträd – träd \geq 1 meter i diameter på det smalaste stället upp till brösthöjd (på 1,3 m höjd).
- Mycket gamla träd – gran, tall, ek och bok äldre än 200 år, för övriga trädslag gäller äldre än 140 år.
- Grova hålträd – träd \geq 0,4 meter på den smalaste delen upp till brösthöjd med utvecklad håligheter i stam (eller gren).

3.2 Tidpunkt för arbetet och utförande personal

Förstudien genomfördes under november 2019 där framtagande och förberedelser av GIS-underlag samt utdrag av tidigare artobservationer utfördes av Gustav Palmqvist, Calluna AB. Naturvärdesinventeringen genomfördes av Petter Andersson, Calluna AB, den 28 november 2019 med ett kompletterande fältbesök den 25 juni 2020.

3.3 Informationskällor och referenslitteratur

Vid naturvärdesinventeringen har ett antal informationskällor genomförts efter information om platsens tidigare kända naturvärden och skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken. Tabell 2 nedan redovisar de källor som har genomförts och använts som underlag vid bedömningar och avgränsningar.

Såvitt Calluna vet har inga andra NVI:er eller utförliga artinventeringar gjorts tidigare inom inventeringsområdet.

Tabell 2. Redovisning av genomgångna informationskällor relevanta som kunskapsunderlag för NVI. Resultatet av informationssökningen redovisas i avsnittet Resultat.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
Naturvårdsarter och skyddade arter Utsök ur databasen Analysportalen (ArtDatabanken). Fynduppgifter för inrapporterade observationer av arter.	Utsök gjordes den 2019-11-27.	Utsök av naturvårdsarter ³ och skyddade arter. Sökningen begränsad till tidsperioden 2000–2019.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.3.3.
Skyddsklassade artobservationer Inhämtat utdrag från ArtDatabanken ⁴ . Fynduppgifter för inrapporterade skyddsklassade observationer av arter. Skyddsklassningen innebär att fynduppgifter för specifika arter döljs eller diffuseras i varierande grad, antingen för att skydda dem mot olika hot eller för att uppgiftslämnaren har begärt att observationen ska döljas. Skyddet berör främst orkidéer och vissa rovfåglar.	-	Utdrag gjordes ej. Orsaken var att inventeringsområdet till största delen bestod av hårdgjorda ytor, alternativt områden av ruderatkaraktär. Inga skyddsklassade arter förväntades därför förekomma inom inventeringsområdet.	-

³ **Naturvårdsart** – indikerar att området har naturvärde, har förutsättningar att vara artrikt eller att arten i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsart är ett begrepp inom SIS-standard för NVI, läs mer i bilaga 1.

⁴ **Skyddsklassade observationer** – dessa fynduppgifter visas inte öppet för allmänheten, men de kan erhållas från ArtDatabanken av aktörer med avtal för utdrag av sådana uppgifter.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
Natura 2000-områden GIS-skikt (Naturvårdsverket). Skyddade områden enligt 7 kap 27 § miljöbalken. Naturtypskarta med kartering av Natura 2000-naturtyper, för de naturtyper som ingår i EU:s Art- och habitatdirektiv, bilaga 1 (EEG 92/443) samt ett urval av andra naturtyper.	Utsök gjordes den 2020-01-22	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Naturresevat och andra skyddade områden GIS-skikt (Naturvårdsverket). Skyddade områden enligt 7 kap Miljöbalken – naturresevat, nationalparker, kulturresevat, naturminnen, naturvårdsområden, djur- och växtskyddsområden, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden samt skyddade älvar och nationalstadsparker.	Utsök gjordes den 2020-01-22	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.2.
Strandskydd Länsstyrelsens register över strandskydd. Skyddade områden enligt 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddat område omfattar land- och vattenområden 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Inom vissa strandmiljöer har Länsstyrelsen beslutat om ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter.	Kontroll gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet. NVI:n inkluderar de kartsnitt som finns tillgängliga i kommunens eller länsstyrelsens databas – dessa kan dock i sin tur behöva kvalitetsgranskning för att i vissa fall veta om strandskydd råder, men en sådan granskning ingår inte i NVI-uppdraget.	Sökningen gav inga resultat.
RAMSAR-områden GIS-skikt (Naturvårdsverket). Områden med internationellt värdefulla våtmarker skyddade av Ramsarkonventionen.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Naturvårdsavtal GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Tidsbestämt skyddade områden som t.ex. är beroende av skötsel för att bevara naturvärden eller där naturvärdena gynnas bäst av fri utveckling utan skogsbruk, avtalstiden kan vara 1–50 år.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Nyckelbiotoper och naturvärden GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Naturvärden inventerade av Skogsstyrelsen på småskogsbrukets mark samt från skogsbolags och större markägares egna inventeringar.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Sumpskogar GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Skogsklädd våtmark, från inventering av Skogsstyrelsen.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
Jordbruksblock GIS-skikt (Jordbruksverket). Uppgifter om sådan betesmark och åkermark i Sverige som lantbrukare har sökt stöd för vid något tillfälle.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Ängs- och betesmarker GIS-skikt TUVA (Jordbruksverket). Data från Svenska ängs- och betesmarksinventeringen, innehållande både ängs- och betesmarksobjekt och naturtypsytor.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Forn- och kulturlämningar GIS-skikt Skog & Historia (Skogsstyrelsen). Information om forn- och kulturlämningar i skogsmark, exempelvis stenrösen och kolbottnar.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Värdefulla vatten GIS-skikt (Havs- & vattenmyndigheten). En sammanställning av Sveriges mest värdefulla sötvattensmiljöer för miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag.	Utsök gjordes den 2020-01-22.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav inga resultat.
Skyddsvärda träd GIS-skikt (Länsstyrelsen i Stockholms län). Information från länets inventering av skyddsvärda träd.	Utsök gjordes 2020-01-22	Sökområdet omfattade inventeringsområdet.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.2.
Rapport Tidigare genomförd sammanställning av artförekomster och naturvärden i Frösundavik	-	Rapport: Andersson, P. (2019) Naturvärden och arter vid Frösundavik, Solna. Calluna AB	-

3.4 GIS och fältdatafångst

Fältdatafångsten har gjorts i ESRI:s fältapplikation Collector på en Iphone. Lägesnoggrannheten för denna enhet är 5–10 m. Den geodatabas som Calluna använder i Collector har de attribut som specificeras i SIS standard 199000. GIS-skikt från inventeringen med naturvärdesobjekt, värdeelement och naturvärdesträd har upprättats.

4 Resultat

4.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet består till stor del av en parkeringsplats. Norr om parkeringsplatsen finns ett ruderatmarksområde, vilken är bevuxen med gräs och triviala örter såsom renfana, röllika och vitmåra. I vissa delar finns slyvegetation av alm och enstaka buskar av fläder och snöbär. Trädskiktet i ruderatmarken är gles och består av några medelålders lönnar och popplar främst i östra delen. Strax väster om parkeringsplatsen finns en slänt som är bevuxen med framförallt rosbuskar.

På den östra sidan av parkeringsplatsen finns ett mindre skogsbevuxet område med mestadels yngre-medelålders lönn, men även en grov ek. I anslutning till denna dunge börjar en allé som består av medelålders lönn, med inslag av enstaka hästkastanjer. Denna allé löper sedan längs med parkeringsplatsens östsida ner till infarten.

På den västra sidan av parkeringsplatsen finns en rad med gamla lindar, vilka tidigare har hört ihop med en längre lindallé som befinner sig utanför inventeringsområdets avgränsning åt sydost. Norr om lindarna finns en buskmark som domineras av rosbestånd.

I områdets sydligaste del finns ett område som består av kortklippta gräsytor och en allé bestående av unga träd. Åldern på träden i allén är inte känd, men är de äldre än 30 år omfattas de av det generella biotopskyddet.

4.2 Skyddad natur och övrig känd kunskap om området

Inom inventeringsområdet finns skyddad natur enligt 7 kap miljöbalken i och med att hela inventeringsområdet ligger inom Kungliga Nationalstadsparken. Dessutom ligger inventeringsområdet i Frösundaviks vattenskyddsområde.

I inventeringsområdet finns en grov ek som inom Länsstyrelsens inventeringar har dokumenterats såsom ett särskilt skyddsvärt träd. Två ytterligare skyddsvärda träd finns inmätta strax utanför inventeringsområdet. Dessa utgörs av parklindar i en allé.

Området ingår dessutom i ett större område som utgör ett område av riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (Naturresurslagen 2 kap. 6 §).

4.3 Naturvärdesinventeringens resultat

4.3.1. Naturvärdesobjekt

Vid inventeringen avgränsades totalt tre områden med klassning som naturvärdesobjekt (Fig. 2), fördelade enligt:

- två objekt med naturvärdesklass 3 *påtagligt naturvärde*
- ett objekt med naturvärdesklass 4 *visst naturvärde*

Notera även att inga områden klassades som naturvärdesklass 1 och 2 (högsta respektive högt naturvärde). I bilaga 2 finns objektbeskrivningar för alla naturvärdesklassade områden. I objektkatalogen framgår motiven till naturvärdesklassningen och där finns även representativa bilder till objekten.

Miljöerna utanför de klassade områdena är så kallat *Övrigt område*, vilket innefattar områden med lågt naturvärde. De kan även omfatta områden som har positiv betydelse för biologisk mångfald men som är mindre än uppdragets minsta karteringsenhet (d.v.s. inom ramen för inventeringens beställda detaljeringsgrad).

Naturvärdesobjekten i området karaktäriseras av en tydlig dominans av lövträd. Ett objekt består av en allé med medelålders lönn och hästkastanj, och ett annat objekt består av fyra gamla lindar, vilka tidigare verkar ha varit sammankopplade med en längre allé strax söder om inventeringsområdet. Det tredje objektet består av ett litet område med ädellövskog, där det finns en grov ek.

Karaktern hos de områden som bedömts ha lågt naturvärde kan beskrivas som en yta av ruderatmarkskaraktär samt en parkeringsplats.

Figur 2. Kartan visar inventeringsområdet med resultaten från Callunas naturvärdesinventering där naturvärdesobjekten och deras naturvärdesklass framgår.

4.3.2. Arter

Naturvårdsarter

Vid Callunas inventering noterades sju relevanta naturvårdsarter⁵ inom inventeringsområdet (bilaga 3). Dels noterades arter som signalerar värden knutna till trädmiljöerna, exempelvis brun trämyra, bålgeting och vedharkranken *Ctenophora pectinicornis*. Dessa arter indikerar ofta träd- och brynmiljöer med håligheter och död ved.

Dessutom påträffades en individ av den sparsamt förekommande vallhumlan (se bild på rapportens framsida) i och i anslutning till naturvärdesobjekt 1, där den tillsammans med mer allmänt förekommande humlearter födosökte i den rikligt förekommande blåelden. Vallhumla är långtungad och är dessutom en storvuxen art. Som sådan kan arten troligen förflytta sig över ganska stora ytor och det är således möjligt att arten främst nyttjar inventeringsområdet i syfte att födosöka.

I ruderatmarken längst i norr noterades även några exemplar av prästkrage, vilken betraktas som hävdindikator enligt TUVAs ängs- och betesmarksinventering.

Dessutom noterades två fågelarter, nämligen stenknäck och svartvit flugsnappare (rödlistad som Nära hotad, NT). Stenknäck är en ganska vanlig fågelart i södra Sverige och är knuten till lövdominerade skogsområden med en god tillgång till stenfrukter. Observationer av förbiflygande individer gjordes vid båda fältbesöken (november 2019 och juni 2020), och arten knyts därför inte till något enskilt naturvärdesobjekt. Svartvit flugsnappare är en rödlistad fågelart som häckar i håligheter lövskog, parker och trädgårdar. En hane observerades i och i anslutning till naturvärdesobjekt 3.

I utsök från ArtDatabankens databaser återfinns inga ytterligare relevanta naturvårdsarter från inventeringsområdet. Inventeringsområdet är dock beläget i ett omgivande landskap där naturvärdet i vissa områden är relativt högt. Artförekomster i dessa omgivningar har behandlats i en tidigare rapport (Andersson 2019). Genomgången i den rapporten visade att ett relativt stort antal arter har rapporterats från det omgivande landskapet, dvs området mellan E4:n och Brunnsviken ungefär ner till Frösundaviks allé. Utsök i Artportalen visade på 52 naturvårdsarter i från det omgivande landskapet. Antal rödlistade arter enligt den dåvarande svenska rödlistan (ArtDatabanken 2015) uppgick till 14.

Av naturvårdsarterna i det omgivande landskapet kan särskilt lyftas fram tallticka (Nära Hotad, NT), grovticka, blomkålssvamp och reliktblöck (NT). Samtliga av dessa arter är skogliga signalarter och indikerar höga naturvärden och kontinuitet knuten till gamla tallar. Dessa arter har mycket liten relevans för inventeringsområdet, eftersom tallmiljöer helt saknas innanför avgränsningen (dock finns fina tallmiljöer strax utanför).

Bland övriga fynd kan även nämnas ett flertal insektsarter knutna till äldre ädellövträd med död ved och/eller håligheter, exempelvis lönnbock, brun guldbagge, gulhornad gaddbagge och kamklobaggen *Prionychus ater*. Inga av dessa har noterats inom inventeringsområdet, men det

RÖDLISTNING AV ARTER

Visar risken att enskilda arter dör ut. Bedömningen görs genom att bl.a. jämföra en arts populationsstorlek, populationsförändring, utbredning samt grad av habitatfragmentering mot en uppsättning kriterier.

Som **rödlistad** benämns de arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna:

- Nationellt utdöd (RE)
- Akut hotad (CR)
- Starkt hotad (EN)
- Sårbar (VU)
- Nära hotad (NT)
- Kunskapsbrist (DD)

Som **hotad** benämns de rödlistade arter som kategoriseras som antingen CR, EN eller VU.

Rödlistningsangivelser i denna utredning följer

⁵ Observera att noterade naturvårdsarter vid inventeringen inte är en total lista över förekommande naturvårdsarter i området. För detta krävs en särskild artinventering.

går inte att utesluta att dessa arter (eller andra arter med liknande krav) kan förekomma i inventeringsområdets gamla träd, exempelvis den grova eken (nv-objekt 1) eller i de gamla lindarna (nv-objekt 3).

Dessutom finns rapporter av flera kärlväxter vilka fungerar som hävdindikatorer, såsom bockrot, stor blåklocka, gulmåra och ärenpris. Även den skogliga signalarten blåsippan har noterats. Troligen förekommer ingen av dessa hävdindikatorer i inventeringsområdet.

Ett stort antal fåglar har även rapporterats från området. I många fall är arterna huvudsakligen knutna till de omgivande vattenmiljöerna, exempelvis gråtrut (sårbar, VU), silltrut (VU), snatterand och svarthakedopping, eller så har de rapporterats som förbiflygande, såsom exempelvis skräntärna (NT), duvhök (NT) och havsörn (NT). Dock finns fynd från omgivningarna av flera intressanta arter, exempelvis spillkråka (NT) och mindre hackspett (NT) och stare (VU). Av dessa kan stare åtminstone vissa år ha en koppling till naturmiljöerna i inventeringsområdet, eftersom det förekommer håligheter i de äldre träden och de kortklippta gräsytorerna kan tjäna som födosökmiljö. Dock gjordes ingen observation av stare i området vid fältbesöket i juni 2020.

Skyddade arter

Vid Callunas inventering noterades en art som omfattas av skydd enligt artskyddsförordningen (2007:845):

- Svartvit flugsnappare (rödlistad som Nära hotad)

I utsök från ArtDatabankens databaser återfanns inga ytterligare skyddade arter från inventeringsområdet. I det omgivande landskapet fanns dock ett antal skyddade arter. De flesta av dessa arter bedöms dock inte vara relevanta för inventeringsområdet.

Av de skyddade arter som noterats i det omgivande landskapet och som möjligen kan ha viss relevans för inventeringsområdet omfattas följande två arter:

- Rödstart (minst 50 % minskning 1975–2005)
- Stare (rödlistad som Sårbar, minst 50 % minskning 1975–2005)

Ovanstående arter är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen och är prioriterade enligt Naturvårdsverket (se faktaruta). Varken rödstjärt eller stare noterades under Callunas naturvärdesinventering, men det kan inte uteslutas att trädmiljöerna (naturvärdesobjekt 1–3) inom inventeringsområdet kan utgöra häckningsmiljö för dessa hålhäckande arter, åtminstone vissa år. Enligt 4 § 4 punkten artskyddsförordningen, är det förbjudet att skada eller förstöra de skyddade arternas fortplantningsområden eller viloplatsar.

4.3.3. Värdeelement

I inventeringsområdet registrerades totalt nio värdeelement, det vill säga element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde (Fig. 3). Sammanfattningsvis utgörs värdeelementen främst av naturvärdesträd (åtta träd), men en yta med buskvegetation har även registrerats. Naturvärdesträden utgörs av en ek, fyra parklindor samt tre hästkastanjer.

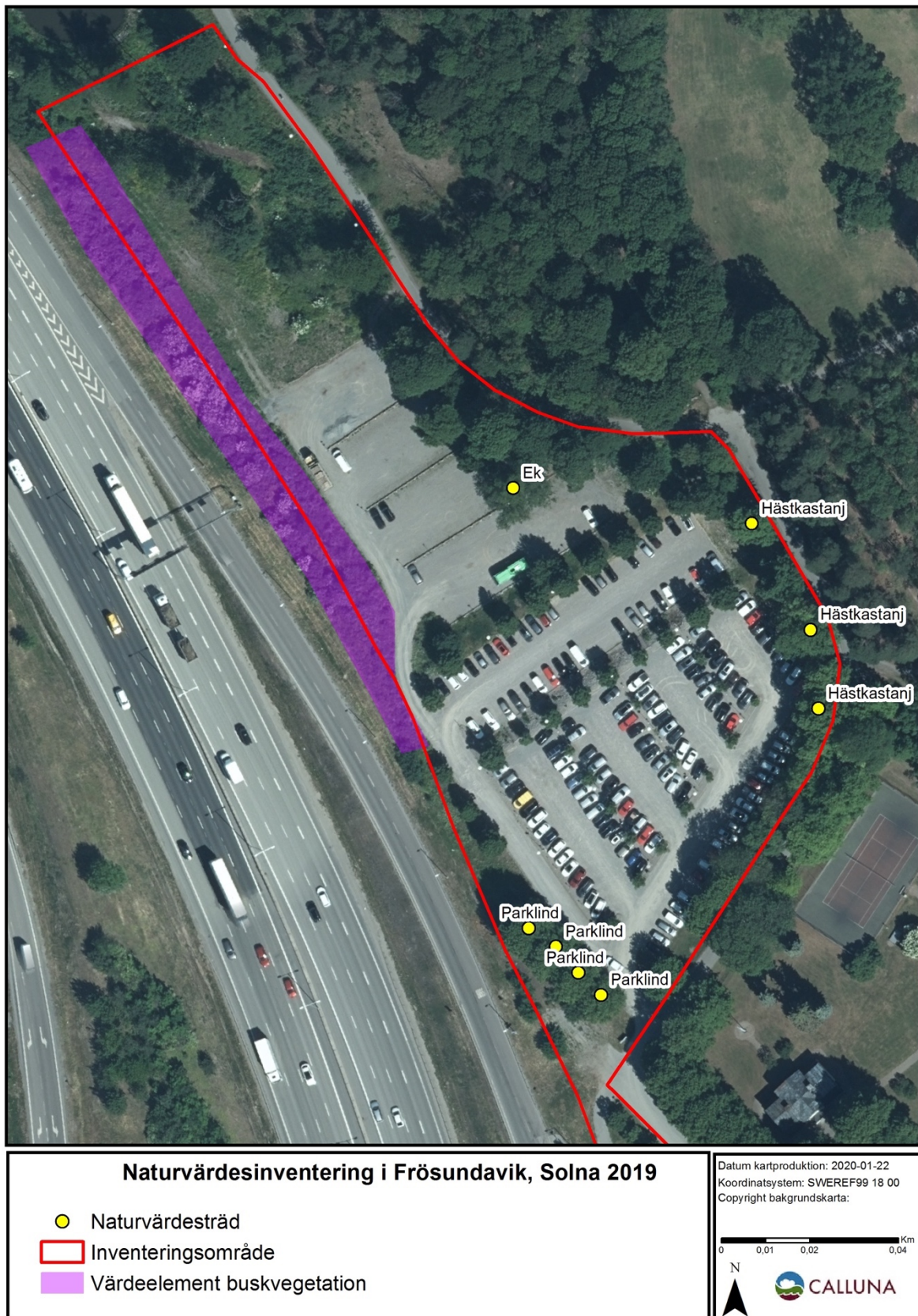
NATURVÅRDSVERKETS REKOMMENDATION GÄLLANDE PRIORITERING AV FÅGELARTER

Alla vilt förekommande fågelarter är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen.

Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket, 2009) säger dock att följande grupper bör prioriteras även om alla fågelarter omfattas:

- Arter markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1 (betyder att de är upptagna i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv).
- Rödlistade arter.
- Arter vars populationer har minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005.

Denna prioritering har fått stort genomslag och därför väljer Calluna att endast redovisa dessa prioriterade fågelarter.

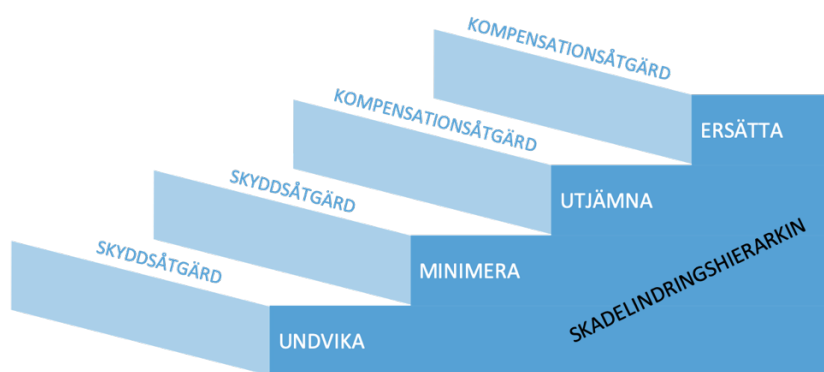
Figur 3. Kartan visar inventeringsområdet med registrerade värdeelement från Callunas naturvärdesinventering.

5 Diskussion

Naturvärdesinventeringen utgör ett stöd för att kunna tillämpa miljöbalkens portalparagraf 1 kap 1§ liksom 2 kap miljöbalkens allmänna hänsynsregler, 3 kap 3§ om ekologiskt känsliga områden och 3 kap 4§ om skydd av jordbruksmark, samt 6 kap om miljökonsekvensbeskrivning och annat beslutsunderlag. NVI:n kan även utgöra stöd för att tillämpa artskyddsförordningen, samt användas som underlag för att utveckla ekologisk kompensation, klimatkompensation och bevarande av biologisk mångfald.

Genom att ta hänsyn till NVI-objekten och artförekomsterna kan NVI-rapporten bidra till uppfyllnad av miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen. Skadelindringshierarkin (Fig. 4) är ett rekommenderat verktyg för att få struktur på hänsynstagandet när ett projekt ger negativ påverkan på naturmiljön.

Nedan beskrivs det aktuella projektet i relation till miljöbalken. Först beskrivs skyddade arter (artskyddsförordningen) och skyddade områden (7 kap miljöbalken), vilka tydligare kan påverka fortsatt process än hänsyn till oskyddade naturvärden enligt de allmänna hänsynsreglerna (2 kap miljöbalken).

Figur 4. Skadelindringshierarkin eller kompensationstrappan. Vid exploatering ska man i första hand försöka undvika eller minimera påverkan, genom skyddsåtgärder. Först om detta inte är möjligt kan kompensation övervägas.

5.1 Skyddade arter

Vid inventeringen noterades en skyddad art enligt artskyddsförordningen inom inventeringsområdet, nämligen svartvit flugsnappare (se avsnitt 4.3). Dessutom fanns några fågelarter rapporterade från det omgivande landskapet (stare och rödstjärt), vilka bedömdes möjliga som förekommande i inventeringsområdet, åtminstone vissa år. Dock påträffades de inte vid Callunas fältbesök i juni 2020.

I artskyddsförordningen finns flera paragrafer med olika grader av skydd och arter kan omfattas av olika paragrafer i olika delar av landet. Man behöver vara noggrann med vilka arter som är aktuella i det specifika fallet.

De striktaste bestämmelserna, 4 §, slår bland annat fast att det är förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa vilda djur. Förbudet gäller de djurarter som preciseras i artskyddsförordningens bilaga 1, samt alla vilda fågelarter. Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009) säger dock att även om alla fågelarter omfattas bör följande grupper prioriteras:

- Arter markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1 (betyder att de är upptagna i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv),

- Rödlistade arter,
- Arter vars populationer minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005.

Denna prioritering har fått stort genomslag och därför väljer Calluna att endast redovisa dessa prioriterade fågelarter som skyddade enligt artskyddsförordningen. Av de aktuella fågelarterna från Frösundavik är svartvit flugsnappare rödlistad (Nära hotad, NT) medan stare både är rödlistad (Sårbar, VU) och har minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005. Rödstjärt är inte rödlistad, men har minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005. Alla dessa arter är dock fortfarande vanliga och har stora populationer i Sverige, både på regional och nationell nivå.

Förekomst av skyddade arter kan innebära att en verksamhet är förbjuden eller att förbud utlöses om en planerad verksamhet kommer till stånd.

Enligt 4 § 4 punkten artskyddsförordningen är det även förbjudet att skada eller förstöra skyddade djurarters fortplantningsområden eller viloplats. Dessa livsmiljöer är skyddade om de nyttjas regelbundet av en skyddad art, och skyddet gäller även under perioder då arten inte uppehåller sig där. En verksamhet kan alltså riskera att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen, även om en skyddad art inte har observerats vid en enskild inventering.

Ifall förbud utlöses enligt artskyddsförordningen beror på den planerade verksamhetens påverkan på de specifika arternas bevarandestatus på dess lokala population. Det går att söka dispens från förbud, men möjligheten att få dispens är mycket begränsad. Därför är högsta prioritet att undvika förbud.

För att undvika risk för förbud enligt artskyddsförordningen, bör det därför vara prioriterat att en verksamhets lokalisering först anpassas så att påverkan på skyddade arter undviks eller minimeras. I detta fall innebär detta att undvika att naturvärdesobjekten påverkas negativt. Därefter tas skyddsåtgärder fram om det behövs. En verksamhet får inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Om bevarandestatus är ogynnsam får inte verksamheten försämra artens möjlighet att nå gynnsam bevarandestatus.

5.2 Skyddade områden

Det aktuella projektet berör skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken (se avsnitt 4.2), då inventeringsområdet ligger inom Kungliga Nationalstadsparken och innehåller skyddsvärda träd. Nationalstadsparken är angiven som riksintresse enligt 4 kap. 1 och 7 §§ miljöbalken. Intrång i parklandskap eller naturmiljö får enligt bestämmelserna inte göras. Det historiska landskapets natur- och kulturvärden får ej heller skadas.

Enligt 4 kap. 7 § miljöbalken får ny bebyggelse, nya anläggningar eller andra åtgärder vidtas i Nationalstadsparken, endast ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas.

För Kungliga Nationalstadsparken har föreskrifter utformats för att fånga upp åtgärder som kan skada skyddsvärda träd. Föreskrifterna avser 1) fällning av levande eller döda skyddsvärda träd, 2) kraftig beskärning av levande skyddsvärda träd (grenar över 10 cm i diameter), 3) bortforsling eller upparbetning av stammar eller döda träd eller vindfällen större än 125 cm vid stammens bas, annat än för omhändertagande för naturvårdssyfte inom nationalstadsparken, 4) grävning som kan påverka rotzonen, uppläggning av massor eller hårdgörning av mark inom två meter från kronans ytterkant hos levande skyddsvärda träd, och 5) körning med tunga fordon eller uppställning av bodar eller maskiner inom två meter från kronans ytterkant hos levande skyddsvärda träd (gäller dock inte körning uppställning på vägar, parkeringsplatser eller annan hårdgjord mark). Dessa åtgärder får inte genomföras utan anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Med ett skyddsvärt träd i Nationalstadsparken avses levande eller döda träd med en stamomkrets om minst 125 centimeter (cirka 40 centimeter i diameter), samt träd av alla trädslag med utvecklad hållighet med mulm i huvudstammen. Trädets stamomkrets mäts i brösthöjd, cirka 130 centimeter över marken. I omkretsen inräknas inte svulster på stammen. I de fall svulster finns i brösthöjd, mäts trädet på smalaste stället under brösthöjd. Stammar av döda träd mäts av praktiska skäl vid stammens bas i stället för i brösthöjd. Om trädet grenar sig under brösthöjd mäts huvudstammens diameter på smalaste stället under förgreningen.

5.3 Naturvärdesinventeringens resultat i relation till skadelindringshierarkin

I det aktuella projektet förekommer naturvärdesobjekt, landskapsobjekt och naturvårdsarter enligt avsnitt 4.3.

Generellt gäller att naturvärdesobjekt av klass 1 och 2 har så höga värden för biologisk mångfald att påverkan bör undvikas. Även naturvärdesobjekt med lägre naturvärdesklass (3 och 4) och landskapsobjekt kan ha sådana naturvärden och vara särskilt känsliga från ekologisk synpunkt att påverkan bör undvikas, annars om möjligt minimeras. I landskap där naturvärdena över lag är låga kan även påverkan på objekt med klass 3 och 4 behöva undvikas.

Generellt gäller även att naturvärdesobjekt ofta är i den storleken att man kan utgå ifrån att det behövs en skyddszon runt objektet för att undvika eller minimera påverkan inne i naturvärdesobjektet.

Referenser

- Andersson, P. (2019) *Naturvärden och arter vid Frösundavik, Solna*. Calluna AB
- ArtDatabanken (2015). *Rödlistade arter i Sverige 2015*. SLU, Uppsala
- ArtDatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala
- ArtDatabanken (2020). *Dyntaxa – Svensk taxonomisk databas*. [online] Tillgänglig: <www.dyntaxa.se>
- Naturvårdsverket (2009). *Handbok för artskyddsförordningen del 1 – fridlysning och dispenser*. Handbok 2009:2, utgåva 1
- Nitare, J. (2010). *Signalarter*. Skogsstyrelsens förlag
- Nitare, J. (2019). *Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsens förlag
- SIS (2014). *SS 19900:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. Utvecklad av SIS-kommitté Naturvärdesinventering
- SLU ArtDatabanken (2018). *Nationell skyddsklassning av arter*. [online] Skrivelse daterad 29 maj 2018. Tillgänglig: <https://www.artdatabanken.se/var-verksamhet/fynddata/skyddsklassade-arter/>

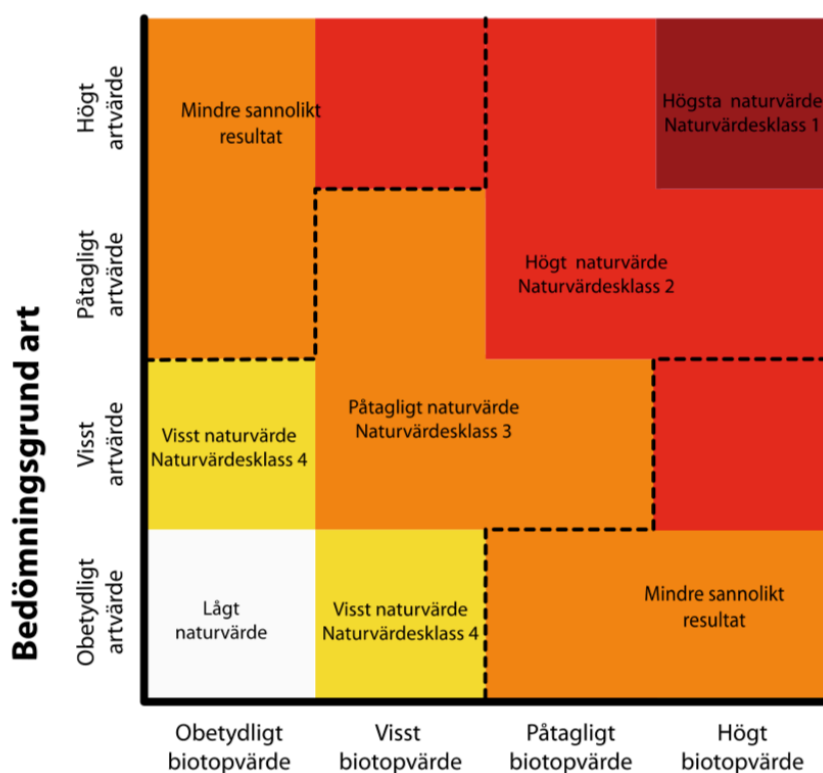
Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)

Denna bilaga innehåller en kort sammanfattande metodbeskrivning för SIS standard SS 199000:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning⁶.

Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald i ett avgränsat område. NVI:n resulterar i avgränsning av områden, naturvärdesklassning, objektbeskrivningar, artlista med naturvårdsarter samt en övergripande rapport. Naturvärdesbedömning görs utifrån bedömningsgrunderna biotop och arter (figur 1).

Bedömningsgrund biotop

Denna bedömningsgrund omfattar två aspekter: *biotopkvalitet* och *sällsynthet/hot*. En helhetsbedömning av biotopvärdet görs utifrån bedömningar av båda aspekterna. Biotopvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt), se figur 1.

Bedömningsgrund biotop

Figur 1. Bedömningsgrunderna för NVI. Matrisen visar hur utfall av bedömningsgrunderna art respektive biotop leder till en viss naturvärdesklass. Figur hämtad ur standarden (SIS, 2014).

Biotopkvalitet är olika faktorer som formar biotopen, t.ex. grad av naturlighet (påverkan), ekologiska processer, strukturer, element, naturgivna förutsättningar etc.

⁶ Standarden i sin helhet kan köpas från SIS förlag.

Sällsynta biotoper avser biotoper som är mindre vanliga inom ett visst geografiskt område.

Bedömningsgrund arter

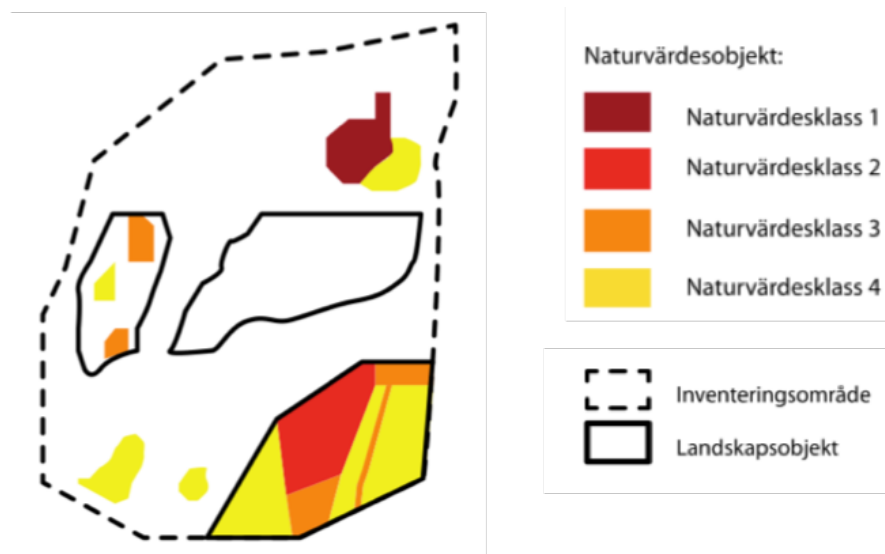
Denna bedömningsgrund omfattar två aspekter: *naturvårdsarter* och *artrikedom*. Artvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt), se figur 1.

Naturvårdsarter indikerar att ett område har naturvärde, att området har förutsättningar att vara artrikt eller att naturvårdsarten i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för bl.a. skyddade arter enligt artskyddsförordningen, rödlistade arter, typiska arter (Natura 2000) och signalarter (ex. framtagna artlistor från Skogsstyrelsen och Jordbruksverket). Bedömningen för naturvårdsarter ska grunda sig på faktiska fynd av arter från inventeringen, Artportalen eller annat kunskapsunderlag och värdet bedöms utifrån både antalet olika naturvårdsarter, arternas livskraft och hur goda indikatorer de är för naturvärde.

Artrikedom ska bedömas utifrån artantal eller artdiversitet och är en viktig bedömningsgrund framförallt i naturtyper där kunskapen om naturvårdsarter är bristfällig.

Naturvärdesklasser

En samlad bedömning av det inventerade objektets naturvärdesklass görs utifrån utfallet för bedömningsgrunderna biotop och arter. I standarden finns en matris som ger inventeraren vägledning till vilken klass som ska sättas utifrån områdets biotopvärde och artvärde (figur 2). Om inventeraren inte kan ge ett säkert resultat för naturvärdesklass ska det anges att bedömningen är preliminär.

Figur 2. Schematisk bild av ett inventeringsområde med naturvärdesobjekt och landskapsobjekt. Figur hämtad ur standarden (SIS, 2014).

Objekt med naturvärdesklass utgör *naturvärdesobjekt*. I standarden finns följande naturvärdesklasser:

- **högsta naturvärde** naturvärdesklass 1 – störst positiv betydelse för biologisk mångfald
- **högt naturvärde** naturvärdesklass 2 – stor positiv betydelse för biologisk mångfald
- **påtagligt naturvärde** naturvärdesklass 3 – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald

- **visst naturvärde** naturvärdesklass 4 – viss positiv betydelse för biologisk mångfald (*Naturvärdesklass 4 är ett tillägg och ingår inte i beställning enligt grundutförande*)

Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär ska redovisas som geografiska områden (se figur 2). Dessa kan avgränsas när landskapets betydelse för biologisk mångfald uppenbart är större eller av annan karaktär än de ingående naturvärdesobjektens betydelse.

Lågt naturvärde är de områden som inte uppfyller kriteriet för att utgöra naturvärdesobjekt och dessa märks inte ut på kartor. Områdenas karaktär ska dock beskrivas i rapporten tillsammans med den allmänna beskrivningen av hela inventeringsområdets natur.

Övrigt område kallas den yta som ingår i inventeringsområdet men som inte avgränsas som naturvärdesobjekt. Området kan då antingen utgöras av lågt naturvärde (se ovan) eller av naturvärde men att objektet är mindre än den minsta karteringsenheten i beställd detaljeringsgrad (se nedan).

Nivå och detaljeringsgrad

En NVI kan beställas och utföras på olika nivåer och med olika detaljeringsgrad. Det finns dels *förstudienivå* (där fältinventering inte ingår) och dels *fältnivå* (där både förstudiearbete och fältinventering ingår).

Vid *NVI på förstudienivå* identifieras naturvärdesobjekt utifrån studier av kartor och flygbilder samt tillgängligt kunskapsunderlag. Vid denna nivå är det tillåtet att låta bli att klassa områdena till naturvärdesklass, det räcker att ange "potentiellt naturvärde". Naturvärdesbedömning på förstudienivå har alltid statusen preliminär bedömning.

Vid *NVI på fältnivå* identifieras områden med naturvärdesklass 1, 2 och 3 och kan göras med olika detaljeringsgrad (se tabell 1 nedan). Identifiering av naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 är ett tillägg (se nedan) och ingår inte i ordinarie NVI på fältnivå.

Tabell 1. Storlek på naturvärdesobjekt som ska kunna identifieras för NVI fältnivå med olika detaljeringsgrader.

Detaljeringsgrad	Storlek på naturvärdesobjekt
Fält – översikt	En yta av >1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >100 meter och en bredd på >2 meter.
Fält – medel	En yta av >0,1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >50 meter och en bredd på >0,5 meter.
Fält – detalj	En yta av >10 m ² alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >10 meter och en bredd på >0,5 meter.

Tillägg

NVI på förstudienivå och NVI på fältnivå kan kompletteras med ett eller flera av nedanstående tillägg. Dessa tillägg kan avse hela eller delar av inventeringsområdet.

Naturvärdesklass 4

Tillägget *Naturvärdesklass 4* innebär att även naturvärdesobjekt av denna klass avgränsas. Tillägget kan göras på både förstudie- och fältnivå.

Generellt biotopskydd

Tillägget *Generellt biotopskydd* innebär att alla områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap 11§ och förordningen om områdesskydd ska identifieras och kartläggas, oavsett storlek.

Värdeelement

Tillägget *Värdeelement* innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde ska eftersökas, kartläggas och redovisas. Detta för att det ska vara möjligt att kunna se var värdeelementen i området förekommer, oavsett om de ligger inom ett naturvärdesobjekt eller inte. Tillägget ska göras i fält.

Kartering av Natura 2000-naturtyp

Tillägget *Kartering av Natura 2000-naturtyp* innebär att eventuella Natura 2000-naturtyper inom inventeringsområdet ska identifieras och avgränsas, samt att dess status ska bedömas. Detta görs enligt Naturvårdsverkets manualer för inventering av olika Natura 2000-naturtyper. Tillägget ska göras i fält.

Detaljerad redovisning av artförekomst

Tillägget *Detaljerad redovisning av artförekomst* innebär att förekomster av naturvårdsarter ska redovisas på karta eller med koordinater med en noggrannhet på 10–25 meter (beroende på satellitmottagning). Tillägget innebär inte att arterna eftersöks noggrannare, men att varje påträffad förekomst redovisas med större noggrannhet. Tillägget ska göras i fält.

Fördjupad artinventering

Tillägget *Fördjupad artinventering* innebär att specifika arter eller artgrupper inventeras. Metodik och tidpunkt anpassas efter de arter/artgrupper som eftersöks samt efter syftet med naturvärdesinventeringen. Inventeringen ska utföras under den säsong då arten/artgruppen är möjlig att identifiera och lämplig att inventera. Tillägget ska göras i fält.

Genomförande

Standarden beskriver hur en NVI ska genomföras med avseende på förarbete, utförande samt vad en rapport och redovisning måste innehålla. Där finns även anvisningar för hur ett naturvärdesobjekt ska avgränsas, det vill säga vad som får ingå i samma naturvärdesobjekt.

I standarden finns definitioner och beskrivningar av naturtypsindelning. I den tekniska rapporten finns även en vägledning vid naturvärdesbedömning för varje naturtyp.

Fynd av naturvårdsarter ska registreras i Artportalen eller motsvarande nationell databas för artobservationer i samband med redovisningen.

Bilaga 2 – Objektförteckning NVI

Naturvärdesobjekt nr 1

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
3 Påtagligt naturvärde	Skog och träd	Obestämd ädellövskog	Visst biotopvärde	Visst artvärde
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Ädellövdominans, en grov ek, död ekved. Några bärande buskar. Fältskikt med riklig förekomst av blåeld.			Brun trämyra <i>Lasius brunneus</i> , vallhumla <i>Bombus subterraneus</i> En allmän artrikedom med avseende på gaddsteklar i den liggande döda veden.	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Liten trädbevuxen yta bredvid parkeringsplats. Trädskiktet domineras av yngre-medelålders lönn, men det finns även en medelålders hästkastanj och ask samt en grov ek. På grund av närheten till bilparkeringen har eken beskurits på överhängande grenar, vilka är uppsågade och placerade vid basen av trädet. Den döda veden ligger solexponerat och utnyttjas som boplats av solitärgetingar, rovsteklar, guldsteklar och väggbin. I buskskiktet finns några rosbuskar. Fältskiktet relativt blomrikt med kamomill, löktrav och ryssgubbe samt med en riklig förekomst av blåeld.			Nej	
			Säker eller preliminär bedömning	Areal (ha)
			Säker	0,09 ha
			Inventerare	
Petter Andersson				
Inventeringsdatum				
2019-11-28 och 2020-06-25				
Bild			Övriga kommentarer	
			-	

Naturvärdesobjekt nr 2

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
4 Visst naturvärde	Park och trädgård	Allé	Visst	Obetydligt
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Dominans av lövträd, med inslag av håligheter.			<i>Ctenophora pectinicornis</i> (en vedharkrank)	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Allé som domineras av medelålders hästkastanj med inslag av enstaka lönnar. Några av hästkastanjer har stamhåligheter med rötad ved på insidan. Buskskikt saknas och fältskiktet består av en kortklippt gräsmatta mellan parkering och G/C-väg. Allén omfattas av det generella biotopskyddet.			Nej	
			Säker eller preliminär bedömning	Areal (ha)
			Säker	0,08 ha
			Inventerare	
			Petter Andersson	
Inventeringsdatum			2019-11-28 och 2020-06-25	
Bild			Övriga kommentarer	
			-	

Naturvärdesobjekt nr 3

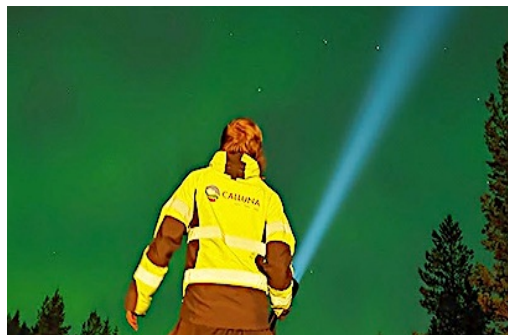
Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
3 Påtagligt naturvärde	Park och trädgård	Allé	Påtagligt biotopvärde	Visst artvärde
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Grova ädellövträd med håligheter.			Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i> (NT), bålgeting <i>Vespa crabro</i>	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Fyra grova parklindar i kanten av bilparkeringen. Alla träden har håligheter, dock förekommer i princip ingen död ved. Buskskikt med lind- och almsly. Dessutom förekommer björksly och några små ros- och hagtornsbuskar. Fältskiktet med stormåra, kråkvicker, gulvial samt humleluzern. Träden står i rad och har enligt historiska flygfoton tidigare utgjort den ena änden i en längre allé med parklindar. Infarten till parkeringen separerar idag dessa fyra lindar något från den resterande delen av lindallén. Bedömningen är att allén omfattas av det generella biotopskyddet.			Nej	
			Säker eller preliminär bedömning	Areal (ha)
			Säker	0,05 ha
			Inventerare	
			Petter Andersson	
Bild			Inventeringsdatum	
			2019-11-28 och 2020-06-25	
			Övriga kommentarer	
			-	

Bilaga 3 – Naturvårdsarter

I tabellen redovisas naturvårdsarter från Callunas utsök av arter i Analysportalen (med hjälp av Callunas filter för utsök av potentiella naturvårdsarter) och från Callunas fältinventering, inklusive information om arternas sällsynthet, signalvärde och ekologi. De arter som listas är relevanta för denna NVI och kan knytas till inventeringsområdet. Naturvårdsarter som knyts till något av naturvärdesobjekten listas även i bilagan för naturvärdesobjekt, så där kan alltså utläsas i vilket naturvärdesobjekt arten hittats.

	Rödlistan 2020	Tuva signalarter 2002-2004	Signalarter Skogsstyrelsen	Typiska arter Natura 2000	Art- och habitatdirektivet	Fågeldirektivet	Artskyddsförordningen	Fåglar 50% minskning 1975-2005	Prioriterade fågelarter	Callunas naturvårdsart	Information
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>										X	En lövskogsfågel som gynnas av god tillgång på stenfrukter, t.ex. körsbär. Signalartsvärdet är större ju längre norrut man kommer i Sverige.
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	NT (Nära hotad)										Rödlistekriterium 2020: A2b En hålhäckande fågelart som minskat under senare decennier.
Prästkrage <i>Leucanthemum vulgare</i>		X									Arten är en signalart för hävd.
Brun trämyra <i>Lasius brunneus</i>										X	Arten lever i och i anslutning till ihåliga lövträd, framförallt ek.
Vallhumla <i>Bombus subterraneus</i>										X	Förekommer i ängsmarker och andra öppna miljöer med god tillgång på getväppling, rödklöver, blåeld, vallört och andra långpipiga blommor.

	Rödlistan 2020	Tuva signalarter 2002-2004	Signalarter Skogsstyrelsen	Typiska arter Natura 2000	Art- och habitatdirektivet	Fågeldirektivet	Artskyddsförordningen	Fåglar 50% minskning 1975-2005	Prioriterade fågelarter	Callunas naturvårdsart	Information
Bålgeting <i>Vespa crabro</i>										X	Äldre lövträdsmiljöer med hålträd
<i>Ctenophora pectinicornis</i> (en vedharkrank)											En mindre allmänt förekommande harkrank som är knuten till lövskogsmiljöer där larven utvecklas i murken ved.

CALLUNA

Hemsida: www.calluna.se • E-post: info@calluna.se • Telefon växel: 013-12 25 75

Huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping